

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

14. ÉVFOLYAM

3700 PÉLDÁNY

WWW.FILAKOVO.SK

Érdekes régészeti leletek a vár alatt

Az ásások során sok érdekes tárgyi leletre bukkantak a füleki vár alatt. Kiállítás készül belőlük. [2. oldal](#)

A bérlők már belakták a Szputnyikot

Kedvezményes támogatást és kamatmentes hitelt kap az önkormányzat. Összel megveszi a lakóházat [2. oldal](#)

Háborús óvőhelyeket nyitottak meg

A Bunkertúra során mintegy négyszáz látogató nézte meg Fülek különböző légvédelmi óvőhelyeit [4. oldal](#)

A fülekiek ünnepeltek

FOTÓ - kk

Augusztus második hétvégéjén zajlott városunk legnagyobb ünnepeisorozata, a Palóc Napok és Füleki Városnapok. Az önkormányzat és a Városi Művelődési Központ a további partnerekkel karöltve több mint 30 programmal várta az érdeklődőket.

Az augusztus 10-től 12-ig tartó, nagy népszerűségnek örvendő rendezvényt az érdeklődők ezrei látogatták. A programok zöme a városi parkban zajlott, többek között az „Ismerjétek meg minket!”

műsorblokk, Takács Nikolas koncertje, a multikulturális program, melyben a szlovák és magyar táncegyütteseken kívül színpadra lépett az indiai Shilpagya csoport is. A péntek és szombat esték a várudvarban csúcsoadtak ki a MODUS Memory, BON BON, Infinity Music Band és a Piramis koncertekkel.

A fesztivál kísérőrendezvényei közé tartozott a Füleki Vásár, Kovács Péter Garp kiállításának megnyitója, a Bunkertúra és a Nyitott pincék is.

A szervezők a gyerekekre is gondoltak, szombat délelőtt volt hintóztatás, arcfestés és sok más attrakció. Vasárnap délelőtt a hagyományos ünnepi szentmiséssel és körmenettel indult a nap, délután a Fülek – Poltár bajnoki mérkőzésen vehettek részt a futballrajongók. A háromnapos ünnepeisorozat a Csárdáskirálynő c. operettel zárult.

A rendezvényt a Besztercebányai Megyei Önkormányzat, valamint a Kisebbségi Kulturális Alap támogatta.

kk, ford.: kp

III. Füleki Veterántalálkozó

Szeptember 2. Szabadság tér

A régészeti feltárások során érdekes leletek láttak napvilágot

A füleki váralja régészeti feltárások színhelye volt. Az ásatásokban a fülekieken kívül részt vettek a Szlovák Tudományos Akadémia (SZTA) nyitrai Régészeti Intézetének szakemberei és a budapesti ELTE Régészeti Tanszékének hallgatói is. A kutatók már az első naptól kezdődően a különböző történelmi korszakok érdekes leleteivel szembesültek. Rábukkantak a városhatár egyik részére is.

A régészeti feltárást a Kerületi Műemlékvédelmi Hivatal rendelte el, és a váralja revitalizálására irányuló, széleskörű határon átnyúló projekt megvalósítását előzi meg. Július 23-án vette kezdetét, és az első fázisa két hétig tartott. A Vármúzeum igazgatónöje, Titton Viktória elmondása szerint négy szondát nyitottak a vár alatt. „Két szonda a kis bástyánál található. A célja mindenekelőtt az, hogy megállapítsuk a városhatár kötődését a városi erődítménynek erre a 17. századi, utolsó fennmaradt bástyájára. Az egyik oldalon már sikerült is feltárunk a városhatárt” – mondta az igazgatónő. A további két szonda a megépítésre váró nyilvános illemhelyek helyén van. Itt a régészek három méter mélyre is leáshatnak, mivel a toalették a földfelszín alatt lesznek. „Azt feltételez-

ük, hogy itt őskori rétegre is bukkanhatunk.” Amint azt tovább elmondta, a feltárást már az első nap meghozta a gyümölcsét. „Többek között különlegesnek számító tárgyakat is találtunk itt, például olyan

A régészeti feltárások két hétig tartottak. FOTÓK - kk

ezüst tallért, amelyet Füleken ez idáig nem találtunk. Továbbá ornamentálisan díszített csontlemezt, amellyel a puskák fogantyúját díszítették. Nagy mennyiségű kerámiát, érméket, egy csontfésű darabját, fegyverrészeket, csempedarabkákat és egyébeket is találtunk” – sorolta.

Az SZTA nyitrai Régészeti Intézetét a feltárással Malček Róbert képviseli. „Az eddigi feltárást sikeresnek tartom. Sikerült több, főleg kora újkori lelet-helyzetet dokumentálnunk” – mondta Malček Róbert, hozzátéve, hogy a fenti tárgyi leleteken kívül rábukkantak különféle építmények részeire is, sőt a fenti szondákban még egy kútra is. „Bár a 17. századi leletek vannak túlsúlyban, találtunk őskori cserepeket is. Ami azt jelenti, hogy az őskori település egészen idáig nyúlhatott, nem csupán a várig.” Az őskori leletek szerte a középső bronzkorból és késő kőkorszakból származnak.

A szakemberek és a diákok két hétig dolgoztak a vár alatt. A feltárások azonban még körülbelül két

hónapig fognak tartani. „Azzal számolunk, hogy ez idő alatt még sok érdekes tárgyra bukkanunk. Azok a vizsgálatokat és állagvédelmi munkákat követően az állandó kiállításunk részévé válnak” – zárta szavait az igazgatónő.

Kovácsóvá Kláudia
Ford.: jp

Hamarosan a városé lesz a Szputnyik. A bérlők már belakták

A valamikori füleki Szputnyik hotel átépítésével létrejött többlakásos új lakóházba már beköltöztek a bérlők. A kiválasztásuk a város, valamint a beruházó és egyben a lakóház felújítását is végző KP REALSTAV s.r.o. képviselőiből álló bizottság által történt. A lakóház néhány hét múlva már a város tulajdonába kerül. Az önkormányzat részére kedvezményes támogatást és kamatmentes hitelt hagytak rá jóvá. A marginalizált közösségeknek épített bérházon kívül az utóbbi 18 évben nem épült a városban egyetlen lakóház sem.

Kedvezményes támogatás és hitel

A fülekiek által Szputnyikként emlegetett felújított többlakásos lakóház néhány hét múlva a városé lesz. A kedvezményes támogatást és hitelt már megítélték az önkormányzatnak. „A lakóház megvétele hozzávetőleg millió euróba fog kerülni. Mivel az egyik legkevésbé fejlett régióban vagyunk, sikerült jobb körülményekkel járó támogatást és hitelt megszerezni. Konkrétan 619 ezer euró összegű kamatmentes hitelt az Állami Lakásfejlesztési Alaptól és megközelítőleg 413 ezer euró összegű támogatást a közlekedési minisztériumtól a lakóház megvásárlására. Ahhoz még további 12 ezer euró támogatást a közlekedési minisztériumtól a műszaki infrastruktúra megvételére, amiben mi 5000 euró összegű társfinanszírozással veszünk részt” – magyarázta

Agócs Attila polgármester. A lakóháznak a beruházótól történő megvételéről szóló szerződés aláírására véleménye szerint ez év őszén kerül sor.

Amint azt még elmondta, a város eredetileg 20 év alatt akarta visszafizetni a hitelt. A részletfizetések az albérlők bérléteiből lesznek térítve. „Azonban, amikor azt szétszámoltuk, elég magas bérlési díjak jöttek ki” – tette hozzá azzal, hogy mivel mindenekelőtt a fiatal családokat szolgáló lakásokról van szó, a város a kedvükben próbál járni, és a részletfizetéseket 30 évre nyújtotta el. „Így sikerült a bérlőket a megfelelő összegre csökkenteni” – egészítette ki.

A bérlők elégedettek

Az első 20 család már néhány héttel ezelőtt beköltözött a bérházba. Az első reakciók kedvezőek. „Nagyon örülök, hogy sikerült megkapnom ezt a lakást. Főleg a lányom miatt, mert így az iskola csak egy lépésnyire van” – mondta el Tankina Katalin bérlő. Lakott már klasszikus társasházban és magánházaiban is. Neki azonban a Szputnyik felel meg leginkább. „Egyelőre nagyon elégedett vagyok. Bár a központban vagyunk, mégis csend van itt, a lakások szépek, tágasak és naposak. És minden közel van. Ez a lakás megfelel minden elvárásomnak, semmin sem változtatnék” – tette hozzá. „Nekem az tetszik a legjobban, hogy szép nagy szobám van, ahonnan egyenesen rálátok az iskolámra” – egészítette

FOTÓ - kk

ki édesanyját kislánya, a nyolcéves Saskia.

A lakással elégedett a nyugdíjas Buday Aranka is. „Egyszóval lakásban lakom, és az nekem éppen elég. Ez idáig többé-kevésbé sosem volt igazi otthonom, csak most. Igényeltem lakást a Vasúti utcában is, de nem sikerült. Annál inkább örülök ennek a lakásnak” – mesélte Aranka néni. Csak az ablakhoz közel álló fák okoznak neki gondot. „Berepülnek róluk a rovarok a lakásomba. De ez igazán csak apróság, nem panaszkodom. Biztosítva van a nyugalmam, tető van a fejem felett, biztonságban vagyunk, és minden közel van, ami nekem igazán fontos. Nem cserélnék” – zárta szavait.

Kovácsóvá Kláudia
Ford.: jp

A Városnapok és Palóc Napok fotóobjektívval

Az esti koncerteken több százan voltak. FOTÓ - Mede Alexander

Szöveg - kk, ford. - fp

FOTÓ - kk

A színpadon roma, szlovák, magyar és indiai csoportok váltották egymást. FOTÓ - kk

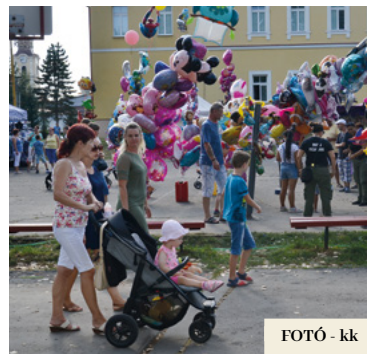
A pincéknél gulyás is illatozott. FOTÓ - kk

FOTÓ - kk

Hab a tortán – Csárdáskirálynő. FOTÓ- VMK

FOTÓ - kk

Nem hiányzott a hagyományos körmenet sem. FOTÓ - Mede Alexander

A váriban négy együttes lépett fel. Mindenki megtalálhatta a kedvére valót. FOTÓ - Mede A.

A futball sem okozott csalódást. FOTÓ - MA

Megnyitó. FOTÓ - kk

Attrakciók sora várta a gyerekeket. FOTÓ - kk

Nem szokványos túrán vehettek részt a füleki bunkerek látogatói

A Palóc Napok hagyományos kísézőprogramjai mellett ez évben egy újdonság is várta a látogatókat. A Vármúzeum a Bunker Team társulás önkénteseivel együttműködve bunkertúrát szervezett. A programon belül az érdeklődők megtekinthették a várhegy föld alatti folyosóit, a gyár légoltalmi óvóhelyét és a Pincesor legrégebb pincéit is.

Különleges kiállítás

Korhű dokumentumok, német, magyar és orosz katonazene, katonai felszerelések és filmvetítés. Ez várta a Palóc Napok és a Füleki Városnapok ünnepségsorozatán belül megszervezett bunkertúra látogatóit. Az akció gesztora a Vármúzeum és a Mesiarik Marian által vezetett Bunker Team lelkes csapata voltak. A nem mindennapi élmény augusztus 11-én, szombaton délután vette kezdetét a várhegy alatt húzódó légoltalmi óvóhelyeken. Az idén megnyitott Filakovo – Füle 1938 – 1945 kiállításon kívül a rövidebb folyosóban különleges kiállítás nyílt. *„A kiállított tárgyak csak néhány órát maradhatnak itt, mivel túl magas a páratartalom, és megrongálódhatnak. A jövőben azonban tervezzük az óvóhelyek nedvességszivását”* – magyarázta Mesiarik Marian. A mintegy 400 látogató olyan különlegeseknek számító katonaruhákat csodálhatott meg a kiállításon, melyek a széles környéken sehol nem láthatók. *„Valamennyi kiállított tárgy Füleken készült vagy valami módon kapcsolódik hozzá. Szánokon kívül katonai sílécek, lőszer láda, golyó ütötte nyomot viselő rohamsisak és fennmaradt korhű dokumentumok találhatóak itt.”* Az egyik ilyen dokumentum a gyár egykori igazgatójának, Hulita Vilmosnak Budapestre szóló kiküldetési rendelvénye volt, amihez katonai tervrajzok és a gyári bunker építéséhez fűződő dokumentumok társultak. *„Ugyanakkor korabeli sajtó, naptárak és naplók is.”*

Az óvóhelyen a gyári hivatalnokok találtak menedéket

A rendezvény következő megállója az ún. einmann-

FOTÓK - kk

bunker volt, amely a Dometic üzem bejáratánál található. *„Ez egy egyszerű kis bunker, amelyik a bombázás monitorozását szolgálta.”* A túra legérdekesebb megállója azonban az 1943 – 1944-es évekből származó földfelszín feletti gyári vasbeton bunker volt. *„21 helyiséget számol, és zsidó kényszermunkások építették. A szemtanúknak köszönhetően pontosan tudjuk, hogy hogyan épült, ki építette, sőt még azt is, hogy mit énekeltek munka közben”* – írta le Mesiarik Marian, azzal, hogy 1944-ben az az óvóhely védte meg a gyár dolgozóit a légítámadások ellen. *„Főleg a hivatalnokok bújtak meg itt. A munkások és az egyéb személyzet a borospincékben bújt el.”* Az óvóhely-látogatás keltet-

te meghatározó élményt tovább erősítette a két helyiségben folyó filmvetítés. Az egyikben a háborús korszak szemtanúinak rövid történeteit vetítették korhű zene kíséretében. *„A másik helyiségben a decemberre készülő dokumentumfilm részleteit vetítjük”* – egészítette ki. A filmvetítésen kívül a bunker egyes helyiségei a reflektorok által speciális megvilágítást kaptak, valamint korhű katonazene szólt bennük, s ugyanakkor katonai szuronyokból és az óvóhelyet érintő dokumentumokból készült kiállítás várta a látogatókat.

Az exkurzió a Pincesor legrégebb pincéinél ért véget. A borospincék légvédelmi óvóhelyként is szolgáltak. *„Valamikor össze is voltak kötve egymással”* – tette hozzá. A többi pince éppen a Nyitott pincék rendezvénynek adott helyet, így a túra résztvevői igazi füleki borral frissíthették fel magukat.

A füleki Bunker Team spontán módon jött létre a múlt évben, és mindmáig öt tagja van. Ezek a történelmet szerető emberek a város környékén található óvóhelyek és bunkerek vizsgálatának és dokumentálásának szentelik idejüket. Segítségükkel lettek rendbe hozva a várhegy óvóhelyei és nyílt meg a Filakovo – Füle 1938 – 1945 kiállítás.

Kovácsová Klaudia, ford.: fp

Az ünnepségsorozaton belül átadták a város és a polgármester díját

Immár hagyományosan a Palóc Napok és Füleki Városnapok része az az ünnepélyes testületi ülés is, melyen a városvezetés átadja a Város Díját és a Polgármester Díját. Ez évben a képviselők a Városi Képviselő-testület mellett működő kulturális bizottság javaslatára a Város Díját Makainé Simon Katalinnak ítelték oda, aki már tíz éve vezeti a Melódia Női Kart. A díjkiosztás idején azonban a női kar Horvátországban szerepelt, ezért a díjat majd utólag veszi át. A polgármester döntése szerint az idén a Polgármester Díjában a Matica slovenská helyi szervezetének aktív tagja, Pavel Krpelan, a magyar állami televízió képernyőjéről ismert Reisz András meteorológus részesült, és a jutalmazottak között szerepelt Horváth Zoltán is, aki a városi roma polgárórség megszületésénél bábáskodott, és több éven keresztül a vezetőjük is volt. *„Óriási meglepetés és nagy öröm ez számomra. Az utóbbi években már nem vagyok olyan aktív, mint azelőtt. Annál jobban meghatott, hogy eszébe jutottam valakinek”* – mondta a díjátadást követően Horváth Zoltán. A díj kellemes meglepetést szerzett Krpelan Pavelnek, a szlovák kultúrát ápoló Matica slovenská képviselőjének is. *„Megtiszteltetés ez számomra, ugyanakkor hatalmas kötelezettség is a jövőt tekintve”* – mondta.

A Város Díja:

Makainé Simon Katalin – a MELÓDIA Női Kar karmestereként végzett évtizedes odaadó tevékenységéért és a professzionális hozzáállásáért, melyek a füleki kar számtalan hazai és külföldi sikerét eredményezték

A Város Polgármesterének Díja:

Pavel Krpelan – a Matica slovenská füleki helyi szervezetének vezetőségében végzett áldozatos munkájáért és a város társadalmi és kulturális életében való sokéves sikeres ténykedéséért

Horváth Zoltán – a Füleki Roma Polgárórség létrehozásában szerzett érdemeiért és az általuk végzett közhasznú tevékenység parancsnoki pozícióból történő sokéves koordinálásáért. Az INFO ROM PT-n belüli ténykedéséért és a roma kulturális élet szervezéséért városunkban

Reisz András – Füleki propagálásáért és jó hírnevének határokon túli terjesztéséért, a meteorológia terén elért sikereiért és a palóc nyelvjárás népszerűsítéséért a televíziós adásokban

Kovácsová Klaudia

Ford.: fp

A díjazottak Agócs Attila polgármesterrel.

Horváth Zoltán átveszi a díjat. FOTÓK - kk

A Pincesorot kellemes és ünneplés hangulat uralta

A 2016-ban alakult Füleki Pincesor Polgári Társulás rövid léte során már több rendezvénnyel mutatkozott be városunkban. A „Nytított pincék” az ez évi városi ünnepségsorozaton belül augusztus 11-én, szombaton, immár harmadszor várták a borkultúra lelkes híveit. A kellemes, napos délutánon a hús pincéknél aligha lehetett volna jobb helyet találni a poharazgatással kísért baráti beszélgetésekre.

Amint azt a PT alelnöke, Karkusz Gyula elmondta, ő is örömmel figyeli a rendezvényeik iránti növekvő érdeklődést. „Harmadszor csináljuk ezt az akciót a Palóc Napok alkalmából. Az első két évben főleg a helyiek részére csináltuk, de most a szélesebb régióból – Losoncról, Salgótarjánból és az egész környékről – is vannak itt látogatók és borászok. A mi tagjaink 8 pincét nyitottak ki. Tipikusan füleki borokat is kínálunk, direkttermő szőlőfajtákból, ami lassan már raritásnak számít. Azonkívül mindnyájan több fajta bort kínálunk kóstolásra – fehéret, rózsaszínt és vöröset. Örülök, hogy vonzzuk az embereket, és a részletekre is kíváncsiak.” A szervezőktől kapott információk szerint a füleki pincékbe mintegy 230 látogató köszöntött be.

A Szentfalira és a Kakashegyre jellemző homokkő ideális helyek bizonyult az egész évben stabil klimatikus feltételeket biztosító borospincék kialakítására. A Sávolyú úti pincesoron két sorban több mint 80 pince található.

„Jelenleg ezekből a pincékből csak húszban van élet, úgy érve, hogy ahol bor készül, és ahova rendszeresen járnak a gazdák. A társulásunk igyekezete arra irányul, hogy továbbbővítsük ezt a térséget, hogy ne lepje be a por, és további érdeklődőket is idevonzon. Ezért is szeretnénk, hogy az emberek tudjanak róla, és esetleg idővel csatlakozzanak hozzánk” – mondta a társulás egyik tagja s egyben történésze, Rubint Róbert. Azt is elárulta, hogy ez évben még két rendezvényt készítenek a látogatók számára – októberben A szüret varázsa, az adventi időszakban pedig Karácsony a pincékben címmel.

Cíferová Iveta

Ford.: fp

FOTÓK - kk

Német és malajziai ellenőrök jártak a Novohrad – Nógrád Geoparkban

Külföldi delegáció járt a Novohrad – Nógrád UNESCO Globális Geoparkban. Az UNESCO Globális Geopark Hálózat által végzett felülvizsgálat keretén belül Fülekre és környékére látogatott a malajziai Ibrahim Komoo és a német Henning Zellmer. „Azt vizsgálták, hogy kielégítően haladunk-e előre, és hogy jogosultak vagyunk-e továbbra is használni az UNESCO megjelölést” – magyarázta Agócs Attila, Füleek polgármestere és a Novohrad-Nógrád Geopark Jogi Személyek Társulása elnöke. Amennyiben az ellenőrök nem lennének elégedettek a felülvizsgálat eredményeivel, a geopark két évre „sárga lapot” kaphatna. Amennyiben azt követően se hárítaná el a hiányosságokat, akár ki is eshetne az UNESCO hálózatból. „Szerencsére ez minket nyilván nem fenyeget. Elég felkészültnek érezzük magunkat, jól haladunk mind a projektek, mind az edukációs aktivitások és az idegenforgalomban kihasználható geológiai lelőhelyek kiépítése tekintetében” – egészítette ki Agócs Attila.

A német Henning Zellmer a látogatás első napja után pozitívan értékelte a Novohrad – Nógrád Geoparkban látottakat. „Tetszik itt nekünk. Sok kulturális és természeti érdekességet láttunk. Elvárásolt minket az Önök füleki vára. Nagyra értékeljük a határ két oldalán működő csapatok jó együttműködését” – mondta Henning Zellmer. Elégedett volt Ibrahim Komoo ellenőr is. „Mind a géopark más, és valamiben különleges.

Ibrahim Komoo. FOTÓ - kk

Az Önöké igazán abban eredeti, ahogy egy kis területen gyönyörűen ötvözi a kulturális és történelmi, biológiai és geológiai adottságokat. Határozottan jó kilátásai vannak a jövőt illetően” – nyilatkozta.

Az ellenőröket a felülvizsgálat során a társulás szlovák és magyar oldalról származó tagjai kísérték. Egyikük Salgótarján polgármestere, Fekete Zsolt volt. Ő a határon átnyúló együttműködés pozitívumait emelte ki, melyek szavai szerint főleg az európai források kihasználásának lehetőségeivel függnek össze. „Azok segítik fejleszteni, jobban kihasználni és bemutatni régióink egyedülállóságát az idegenforgalmon belül” – fejezte be mondanóját. Az ellenőrzés hivatalos eredményei a jövő év elejére várhatók.

Kovácsová Klaudia, ford.: fp

Tagtaborzás

A PRO KULTÚRA Füleki Férfikar, Szlovákia egyetlen magyar ajkú férfikórusa, két év múlva ünnepli megalakulásának 100. évfordulóját. A közel száz év alatt sok-sok sikert értünk el mind itthon, mind külföldön.

Sajnos létszámunk az élethelyzetekből adódóan megcsappant, ezért keresünk olyan lelkes és jó hangú férfiakat, akiket érdekel a közös éneklés, és szeretnének egy jó csapat tagjává válni.

Aki úgy érzi, nem elég képzett éne-

kes ahhoz, hogy énekarban énekeljen, annak se kell izgulnia! ... Olyanul még nem találkozunk, aki ne tudott volna megtanulni bátran és jól énekelni, ha igazán akarta. A kottaolvasás nem szégyen, de nem is feltétel.

A kórus jelenlegi tagjai zenét és közösséget, valamint kultúrájukat szerető emberek, akik hisznek a kóruséneklés közösségformáló erejében, és aktívan tesznek kulturális hagyományaink továbbéléséért.

Szeretettel várunk minden jelentkezőt a 0905 248 804-es telefonszámon.

PRO KULTÚRA Füleki Férfikar elnöksége

FOTÓ - PRO KULTÚRA

„Aki mást üdít, maga is felüdül“

Kulturális rendezvényeink elengedhetetlen szereplője a Melódia Női Kar, amely immár 40 éve nagy sikerrel képviseli Füleket városát a különböző hazai és külföldi versenyeken, fesztiválokon. Pontosan tíz éve annak, hogy a közösség fontos tagjává vált az énekkar vezető karnagya, Makainé Simon Katalin.

A különböző korosztályú, helybéli hölgyek által alkotott énekkarban Ön viszonylag fiatal előadónak számít, mivel egyedüli külföldi tagjaként egyben énekel is, még hozzá szólóban. Hogyan és miként került „füleki dalmokaink“ közé?

Úgy kerültem ide, hogy az előző karnagy, Mezriczky Zelma a kolléganőm volt a salgótarjáni Váczi Gyula Alapfokú Művészeti Iskolában, és járt hozzám magánénekekre is. Amikor a Melódia Női Kar Galántára készült a XIV. Kodály Napokra, Zelma felkért, hogy énekeljek szólót a kórusnak. Örömmel fogadtam a felkérést, hiszen a fülekiekkel a Salgótarjában és Füleken megrendezett közös karácsonyi hangversenyek kapcsán már évek óta együttműködtünk, ismertem tehát a női kart. Ők is tudták rólam, hogy magánéneket, hangképzést tanítok. Így kerültem Fülekre, immár tíz éve.

Mi készítette Önt személy szerint az éneklésre és a karnagyságra? Gyerekkori álma volt?

Az éneklés olyan hangszer, amely mindig kéznél van. Gyerekkoromtól szerettem énekelni, otthon is mindig volt énekszó. Aztán zenetagozatos általános iskolába íratlak, ott hegedülni kezdtem, és énekeltem a kórusban, majd szólóztam. A gimnázium után a hegedűt félretéve a magánéneket kerülni előtérbe, és éreztem, hogy ebben tudok kiteljesedni és többet adni. A karnagyság menet közben alakult ki, már az általános iskolában is kórustitkár voltam, beénekeltem a kórust, s a főiskolán is voltak karvezetési órák, de nem gondoltam, hogy ebből bármikor is karnagyság lesz. Amikor a Melódia előző karnagya férjhez ment és elköltözött, engem kértek fel, hogy nem vállalnám-e el a kórus szakmai vezetését. Akkor kicsit félénken mondtam, hogy én nem igazán vagyok karnagy, inkább magánénekes, de olyan szeretettel fogadtak, és olyan elfogadó közönségbe kerültem, hogy rögtön kialakult a kölcsönös szimpátia. Nem volt teljesen idegen a karvezetés sem, hiszen a zeneiskolában is vezetek egy kamarakórust. Végül elvállaltam. Magánénekesnek jöttem – és kaptam egy kórust.

A füleki próbákra és fellépésekre rendszeresen hosszú utat tesz meg, és ennek ellenére már egy évtizede hűséges az énekkarhoz. Mi tetszik Önnek legjobban az énekkari tevékenységében, illetve van-e valami, amin változtatni szeretne?

Korábban Salgótarjából utazgattam Fülekre, most már 5-6 éve Kecskemétről. A kórust nem hagytam volna magára, hisz úgy működik, mint egy nagy család. Nagyon szeretetteljes ez a közösség, a szeretet légkörében pedig a lehető legtöbb jó jön ki az emberből mind szakmai, mind emberi téren. Talán a fiatalításra kell odafigyelnünk, hogy ezt a kultúrát megőrizhessük és továbbadhassuk több generációnak, hogy a fiatalok is lássák azt az áldozatos munkát, amit a szülők, nagyszülők végeznek. Az embernek nem szabad elfelejtenie a gyökereit.

Az énekkarral nívós versenyfellépésekre is járnak, mint például a galántai Kodály Napok, ahonnan a Melódia rendszerint értékes díjakkal tér haza. Hogyan készülnek az ilyen szereplésekre, ki és miből válogatja össze az előadásra szánt repertoárt?

A repertoárt általában én állítom össze, ilyenkor mindig figyelek a kórus hangminőségére, hanganyagára és arra, hogy mi az, ami a kórus lelkületéhez közel áll. Igyekszem úgy összeválogatni a műveket, hogy szeressék is őket, hogy szívvel-lellekkel el tudják énekelni. Volt már olyan, hogy választottam valamit, de végül nem maradtunk ennél a műnél, és volt meglepetés is, amikor ódzkodtam tőle, de a kórus nagyon megszerette. A tudás határait is mindig feszegetni kell, egyre nehezebb műveket is vállalunk. A felkészülés mindig több hónapot vesz igénybe, szeretem, ha az előadandó műveket fokozatosan tudjuk felépíteni. Először a csontvázát, a hangjegyeket, a szöveget tanuljuk, aztán ezeket meg kell tölteni érzelemmel, mondanivalóval, és elsősorban muzsikával. Általában ekkor már heti két próbánk is van, és azt látom, hogy a kórustagoknak ez nem áldozat, ahogyan nekem sem. Ahogy a Biblia mondja: „Aki mást üdít, maga is felüdül.”, látom, ahogy a lelkekről lemegy a hétköznapi terhe.

Milyen egyéb, az énekkarral elért jelentős sikereket tart a legfontosabbnak?

A sikert nem sávban mérik, mindegy, hogy arany vagy ezüst, igazából a munka mindig ott van mögötte. Nagyon sok mindentől függ, hogy az adott

Makainé Simon Katalin.

pillanatban mit tudunk kihozni magunkból, a szereplés előtt mindig van bennünk drukkk. Nagyon emlékezetes volt, amikor a magyar Országházban énekelhettünk, számos horvátországi felkérésnek tettünk eleget, ezek is szép élmények. Ugyanakkor a legkisebb fellépés is sokat ad, például amikor a füleki idősek otthonában énekelünk, és örömlanomatok szerezhetünk az ott lakóknak, kimondhatjuk őket a hétköznapiakból, megállítjuk az időt. Minden felkérés öröm. Talán legutóbbi fellépésünk a budapesti Nádor-teremben szintén emlékezetes marad. Szlovák nyelven szólaltattunk meg Csemiczky Miklós zeneszerző által feldolgozott Kodály-gyűjtéseket. Nekem is meg kellett tanulnom szlovácul, ezért nekem ez különösen nagy feladat volt. Ezeknek a műveknek a bemutatására még kórus nem vállalkozott, így ősbemutató volt. Ez év januárjában hallhatta először a közönség ezt az autentikus előadást, és a zeneszerző is ott ült, ami külön öröm volt számunkra.

Hogyan készül az énekkar a kerek évforduló megünneplésére, illetve mit üzenne Ön a füleki közönségnek?

Ilyenkor az ember visszanéz, hogy honnan hová jutott el. Szakmailag hatalmas ugrást látok a kórus fejlődésében. A jubileumi ünnepségre úgy készülünk, hogy az elmúlt negyven év gyöngyszemeiből válogatunk, hiszen az egyszer már elénekelt művek az évek alatt tovább érnek, változnak. Az is nagyon jó, hogy Szigeti István zeneszerző írt nekünk egy Ave Mariát. A szólóénekekre írt darabot három szólamra írta át, kifejezetten a Melódia Női Kar részére, melynek a negyvenesen lesz az ősbemutatója. A jubileumra vendégeket is hívunk, szólistákat, kórusokat egyaránt. Azt szoktam mondani, hogy a Melódia egy virágcsokor, s az ünnepségen ebből nyújtunk át egy pár szál virágot. A negyvenes pedig még egy nő életében is az egyik legszebb korszak. Az elmúlt évtizedek sikere persze nem csupán a kórus sikere. Köszönet jár a támogatásért a közönségnek és a családtagoknak csakúgy, mint a füleki önkormányzatnak és a VMK-nak. Értékes ez a közösség, érdemes megőrizni, ápolni, én pedig hálás vagyok, hogy ebben részt vehetek. Valahol olvastam, hogy manapság nem az érték lett siker, hanem a siker vált értéké. Mi szeretnénk az értéket is képviselni. A közönségnek azt üzenem, jöjjenek el a jubileumi ünnepségünkre szeptemberben, hogy lássák, milyen kicsi van Füleken.

FOTÓK - Makainé Simon Katalin archívumja

Garp műveit állították ki a múzeumban

A Palóc Napok kapcsán nyílt meg a Városi Honismereti Múzeumban Kovács Péter Garp füleki képzőművész kiállítása. A kiállítás a „Törékeny” címet kapta, ami a világ legfontosabb rendezője, az egyensúly sérülékenységére hívja fel a figyelmet. A nagyméretű alkotások ez év novemberéig lesznek megtekinthetők a múzeumban.

Több tucatnyi művészbarát látogatott el augusztus 10-én, pénteken a Városi Honismereti Múzeumba Kovács Péter Garp „Törékeny” c. kiállításának megnyitójára. A kiállítás az alkotó életjubiléuma alkalmából nyílt. „Idehaza kiállítani, az nagy öröm számomra. Sok barátal és ismerőssel találkoztam, akiket ritkán látok. Szép volt” – mondta a megnyitón a művész.

A múzeumban nagyméretű, szinte fényképhű vásznakat állít ki, amelyek egyszerű emberek és a mindennapi élet tárgyait ábrázolják. Garp szavai szerint a tárlata arra hívja fel a figyelmet, hogy „vigyázzunk egymásra, magunkra és a világunkra, mert az örök egyensúly valójában nagyon is törékeny lehet.” „Korunkban mindenki erős akar lenni, de legbelül törékenyek vagyunk. A magunk, mások és a természet iránt kifejezett érzékenység és odafigyelés nagyon fontos” – egészítette ki.

A „Törékeny” c. kiállítás első változatát a művész még 2016-ban mutatta be a salgótarjáni Dornay Béla Múzeumban. „Az előző évben a Nógrád Megyei Önkormányzat díját érdemelte ki a 33. Salgótarjáni Tavasz Tárlat keretén belül. Domborművei, fotói, festményei és grafikai különböző galériák-

FOTÓ - kk

ban, épületek beltereiben és magángyűjteményekben jelennek meg a világ minden kontinensén” – mondta el a képzőművészről a múzeum igazgatója, Titton Viktória.

Kovács Péter Garp füleki képzőművész egyaránt ismert a hazai és külföldi közönség körében. Garpot gyermekkorától foglalkoztatja a művészet. Munkái már akkor is elismerést váltottak ki a különféle versenyeken. Általános iskolai tanulmányait Füleken folytatta, majd a körömbányai képzőművészeti középiskolában tanult tovább. A grafikusként induló művész a festészet, fotózás és a szobrászat terén is sikeresen kama- toztatja tehetségét. Képeit a kezdetekben főleg a figuratív művészet jellemezte, melyet idővel meditatív hangulatot sugalló absztrakt elemekkel bővített ki. Alkotásai higgadt, ugyanakkor érzelmekben gazdag világszemléletet tükröznek. Portréira és a különböző alakokat ábrázoló képeire a részletek finom és aprólékos kidolgozása jellemző.

Kovácsóvá Klaudiva, FVM

Ford.: fp

Zenei készségfejlesztés és hagyományéltetés

Végéhez közeledik a két éve zajló ERASMUS+ projekt a Füleki Daxner Utcai Óvodában. A pályázatot a Tempo-Legato Kft. és 2 partneróvoda – Ficánka Napközi Óvoda Székelyudvarhely, Csengővár Óvoda Recsk – közreműködésével valósítottuk meg. Együttműködésünk alapja egy innovatív szakmai program elkészítése, amely módszertani segédanyagként szolgálhat a magyar nyelvterületen működő óvodák számára.

FOTO - Schnelzer Zoltán

Fő célkitűzésünk az óvodás gyermekek alapvető zenei készségeinek – énekes, ritmusos, hangszeres, percepció, zenei mozgásos tevékenységének – a fejlesztése hagyományéltetés útján. Mindezt komplex módon képzeltük el: az évszakokhoz kötődő népi hagyományok, ünnepek, jeles napok, szokások felelevenítésével, munkafolyamatok kipróbálásával, természetes alapanyagok feldolgozásával, hasznosításával, élménypedagógiai módszerekkel. A palóc néphagyományokat a jelenkor adta lehetőségekre aktualizáltuk, beépítettük az óvodai mindennapokba.

A gyerekek megtapasztalták, hogyan zajlott régen a szüret, kukoricatörés, szövés-fonás és sok más hagyományos tevékenység. Megismerkedtek népi mesterségekkel, és megtanultak sok „mesterfogást” a kézműves foglalkozások során (csuhézás, drótozás, agyagozás, képfestés, bábkészítés, vesszőfonás, bútorfes-

Jelentős kulturális rendezvények 2018 szeptemberében

09. 09-ig	„Gésa és szamuráj” c. kiállítás Helyszín: Füleki vár – Bebek-torony Szervező: Füleki Vármúzeum Társzervező: Nemzeti Múzeum – Náprstek Múzeum (Prága)	
09. 11 -ig	Kovács Péter Garp „Törékeny” c. jubileumi kiállítása Helyszín: Városi Honismereti Múzeum – galéria Szervező: Füleki Vármúzeum	
09. 02.	III. Füleki Veterántalálkozó Helyszín: Szabadság tér Szervező: Füleki Városi Művelődési Központ Társzervezők: „Kurtányi csapat”, Veterán Klub Losonc és mások	11:00
09. 08.	X. Nemzetközi melódiák szárnyain – kórustalálkozó Helyszín: Római katolikus templom Szervező: Melódia Női Kar	
09. 13.	Író-olvasó találkozó Lackfi Jánossal Helyszín: Füleki Városi Könyvtár Szervező: Füleki Vármúzeum Társzervezők: Csemadok Füleki Alapszervezet, Füleki Gimnázium	17:00
09. 14. - 09. 16.	„Magyar kézművesség a Felvidéken 2018” c. kiállítás Helyszín: Füleki vár – Bebek-torony Szervezők: Szlovákiai Magyar Kézműves Szövetség, Hagyományok Háza Hálózat – Szlovákia Társzervező: Füleki Vármúzeum	
09. 16.	IX. Eszterlánc Szlovákiai Magyar Gyermekek Néptáncfesztivál Helyszín: Várudvar Szervező: Fond kultúry n. f. Társzervező: Füleki Városi Művelődési Központ	
09. 21.	A füleki várhegy föld alatti óvóhelyén berendezett, „Fülek 1938-1945” c. kiállítás vezetéssel egybekötött megtekintése (A tárlatvezetés az Európai Kulturális Örökség Napok 2018 keretén belül valósul meg) Helyszín: a füleki várhegybe vájt légoltalmi óvóhely Szervező: Füleki Vármúzeum	9:00 és 16:00 óra között
09. 21.	A „Tűzben született szépség” c. kiállítás megnyitója Hutaüvegek az egykori Felső-Magyarország területéről, a 18. század végétől egészen a 20. század elejéig – válogatás Ladóczki Vilmos magángyűjteményéből Vystava zo súkromnej zbierky Vilmosa Ladóczkiho (A kiállítás megnyitó az Európai Kulturális Örökség Napok 2018 keretén belül valósul meg) Helyszín: Füleki vár – Bebek-torony Szervező: Füleki Vármúzeum Társzervező: Ladóczki Vilmos	16:30
09. 29.	„Dalolj, míg élsz!” kórustalálkozó Helyszín: Kultúrház Fülekpüspöki Szervező: PRO KULTÚRA Füleki Férfikar	17:00

tés stb.). Számos népdalt, mondókát, népi játékot, népmesét ismertek meg elsősorban felvidéki, de Fülek környéki gyűjtésekből is. A népzenevel, népi hangszerekkel (furulya, doromb, duda, köcsögduda) élőben is találkoztak óvodai hangszerbemutatókon. Saját ritmushangszereket készítettek dióból, tökből, kukoricából, japán keserűfűből. Megtapasztalták és el-sajátították az együtténeklés, közös „zenélés”, a népi játékok, a néptánc alapjait, közösségi élményét és örömteli érzését. Az „Ügyes kezek, kis mesterek” portékáiból kiállítást szerveztünk. Az „Őszelőtől – Nyárelőig” tanultakat pedig az óvodások ballagási műsorában foglaltuk össze és

mutattuk be a nagyközönségnek.

Eseménydús esztendő zárunk, melynek sikeréhez külső szakértők is hozzájárultak. Köszönettel tartozunk a szülőknek, nagyszülőknek, minden előadónak, résztvevőnek. Külön köszönjük a Motolla Kézműves Kör tagjainak és Varga Liának a szakmai támogatást.

„Július erlélő, augusztus csépelő” – már folyamatosan van a módszertani gyűjtemény összegzése, nyomdai előkészítése. Terjesztését ósztól tervezük a pedagógusok körében, szakmai nap keretén belül, de kisgyermekes szülők szíves figyelmébe is ajánljuk kiadványunkat.

Gyetzvai Zsuzsanna, óvónő

Az FTC labdarúgói zsinórban tizenegy alkalommal nyertek

A füleki futballisták sorra nyerik a mérkőzéseket. Az őszi idény után, amikor a harmadik ligában való maradásért küzdöttek, a tavaszi szezonra mintha kicserélték volna őket. Új edzőjüknek, Vízteleki Jánosnak és a csapat új tagjainak is köszönhetően egymás után 11 alkalommal győztek. Utolsó mérkőzésükön, amely a Palóc Napok alatt zajlott, legyőzték Poltár játékosait, minek köszönhetően a táblázat második helyére kerültek.

Az FTC elnöke, Visnyai Attila nem titkolja elégedettségét a csapat eredményeit illetően. „A személyi cserék után sikeresen léptünk az új szezonba. A szlovák kupában – ami nálunk újdonság a nézők számára – is sikeresek vagyunk. Ráadásul legyőztük a második ligás Besztercebányát is, amit nagy sikernek tartok” – mondta. A Palóc Napok keretén belül megrendezett mérkőzésen sikeresek voltak Poltár ellen is (4:1). „A közönséggel és a mérkőzés menetével is meg vagyunk elégedve. Köszönöm mindkét csapat játékosainak, a hazai és poltári szurkolóknak, hogy a mérkőzés fair-play szellemében, sértegetések nélkül zajlott. Köszönettel tartozom a hazaiak edzőjének is, akinek taktikai utasításai és stratégiája oda vezettek, hogy az egymásután játszott 11 ligás és kupa-mérkőzés közül egyet sem veszítettünk el” – értékelte a helyzetet a mérkőzést követően Visnyai Attila.

„Folyamatosan azon dolgozunk, hogy jobbak legyünk, és úgy vélem, fejlődünk is. Erre az utolsó mérkőzésre is nagyon sokat készültünk, és úgy látom, hogy Füleken ebben a szezonban újra kitört a fociláz, melynek részese

lehetek én is a csapattal. Köszönöm az FTC vezetőségnek, mindenkinek, akik rendszeresen kiveszik részüket a felkészülésekből, és nem utolsó sorban a szurkolóknak, akik minden alkalommal tökéletes légkört biztosítanak” – mondta Vízteleki János edző.

Kovácsová Klaudia

Ford.: kp

FOTÓK - Mede Alexander

TÁBLÁZAT (2018.08.12-én)

1. Žarnovica	3 3 0 0 9:1 9
2. Filakovo	3 3 0 0 7:2 9
3. Orav. Veselé	3 3 0 0 8:4 9
4. Rim. Sobota	3 2 1 0 4:2 7
5. Podbrezová B	3 2 0 1 10:6 6
6. MŠK Novohrad	3 2 0 1 4:5 6
7. Ružomberok B	3 1 1 1 4:4 4
8. Lipt. Hrádok	3 1 0 2 5:5 3
9. Martin	3 1 0 2 5:5 3
10. Námestovo	3 1 0 2 3:4 3
11. Poltár	3 1 0 2 3:6 3
12. Lipt. Štiavnica	3 1 0 2 3:6 3
13. Zvolen	3 0 2 1 2:3 2
14. Čadca	3 0 1 2 2:5 1
15. Kalinovo	3 0 1 2 3:9 1
16. Krásno	3 0 0 3 3:8 0

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A											
B											
C											
D											
E											
F											
G											
H											

A megfejtés idézet Vörösmarty Mihály egyik ismert verséből.

VÍZSZINTESEN:

- Vörösmarty versidézetének első része (a nyíl irányában folytatva)
- ruházati kellék – besztercebányai városrész
- a földkéreg külső része – vonatkozó névmás
- zsebszél! – ima végső szava – Nagykürtösi járás autójelzése
- mesealak – halogén elem – lyuk tájszóval
- királyi szék – az egyik evangelista
- a 15 arkangyal egyike - Laboda

FÜGGŐLEGESEN:

- idézettünk másik része (a nyíl irányában folytatva)
- oltalom – vés
- Dávid seregének legmagasabb tisztje (1 krón 11, 4-9) – tőszámnév
- áttemel egynemű betűi – személyragos határozószó
- világbajnokság rövid. – személyragos határozószó
- egyiptomi napisten
- szerencsés kimenet – kiejtett mássalhangzó
- a Baťa cipőgyár városa – vegyi hatással roncsol
- órahang – csodatevő kehely (ford.)
- Ford autótípus-márka – curriculum ... (önéletrajz)

Készítette: **Bapcány Róbert**

Impresszum

Füleki Hírlap – ingyenes önkormányzati havilap

SZK KM reg. sz.: EV 3379/09

ISSN 1336 65 21

Kiadja és terjeszti: Füleki Városi Hivatal, Városháza u. 25., 986 01 Füle. STAT. SZ.: 00316075, tel./fax: 047/4381001, e-mail: mesto@filakovo.sk

Nyomtatja: Alfa print s.r.o., Robotnícka 1/D, 036 01 Martin

Megjelenik 3700 db példányszámban a hónap utolsó napján.

Szerkesztőség

Főszerkesztő: Mgr. Illés Kósik Andrea (ika), e-mail: andrea.illes.kosik@filakovo.sk

Főszerkesztő-helyettes: Ciferová Iveta (ic), e-mail: iveta.ciferova@filakovo.sk

Szerkesztő és grafikus: Bc. Kovácsová Klaudia (kk), e-mail: tlcacove@filakovo.sk

Fordítások: Mgr. Kovácsová Diana (dk), Bc. Pócsaová Denisa (dp), PhDr. Fehér Peter (fp), Palčová Kinga (kp)

Minden szerzői jog fenntartva. A szövegek, fotók és grafikák bármilyen további terjesztése csak a kiadó írásos jóváhagyásával lehetséges. A kiadó nem felel a megjelenített hirdetések tartalmáért és hitelességéért, sem az esetlegesen okozott károkért. Lapzárta a hónap 15. napján. A szerkesztőség fenntartja a jogot arra, hogy a lapzárta után érkező cikkeket nem közli. A többi cikknél fenntartja a jogot arra, hogy azokat szükség esetén lerövidíti, átszerkeszti vagy nem is közli. Névtelen szerzőtől származó, becsmérlő és politikailag elkötelezett cikkeket nem közlünk.